

שם: _____ **תאריך:** _____
מבדק מיומנויות למידה בתנ"ך לכיתה ט' – סיכום השנה
קראו היטב את ההוראות:

1. גימטרייה

א. המירו את המספרים הבאים לאותיות:
-14
-75

ב. המירו את האותיות הבאות למספרים:
ט"ו-
פ"א-

2. התמצאות בתנ"ך

א. איתור פרק ופסוק

פתחו בספר "מלכים א" וכתבו את המילה הראשונה של הפסוקים הבאים:

1. פרק ב' פסוק 13 _____

2. פרק ח' פסוק 32 _____

ב. איתור ספר, פרק ופסוק

כתבו את המילה הראשונה של הפסוקים הבאים:

1. שמואל ב' י"ז, 41 _____

3. תהלים נ"א, 28 _____

3. שליטה בסימני הניקוד

קראו את המשפט והקיפו את המילה בעלת הניקוד הנכון:

א. קינת דוד נְאֻמָּרָה / נְאֻמָּרָה בעקבות מותו של שאול.

ב. חֲסִפּוּסִים / חֲסִפּוּסִים בכתוב מופיעים לעיתים במקורות.

ג. דויד הבטיח לבת שבע ששלמה יָשֵׁב / יָשֵׁב אחרי מותו על כסאו.

ד. הוֹגֵד / הוֹגֵד לדויד כי אבשלום בנו המליך את עצמו.

4. הכרת הספרים

מיינו את הספרים הבאים בטבלה לפי שלוש קבוצות: תורה, נביאים וכתובים. הקפידו לכתוב את שמות הספרים על פי סדר הופעתם בתנ"ך.

משלי, שמואל, במדבר, מלכים, יהושע, שופטים, תהלים		
תורה	נביאים	כתובים
1.	1.	.1
-----	2.	.2
-----	.3	-----
-----	.4	-----

5. ציר זמן

לפניכם שמות של מלכים או של טוענים למלוכה. סדרו את השמות לפי סדר הופעתם בתנ"ך:

דוד, אבשלום, אדוניה, שלמה, שאול

_____ .4	_____ .1
_____ .5	_____ .2
_____ .6	_____ .3

6. טעמי המקרא והבנת פסוקים: ו'ו ההיפוך וכינויים חבורים:

א. קראו את מלכים א א', 2 וחלקו את הפסוק בעזרת מיקומו של הטעם- אתנח לשני חלקים עיקריים לפי טעמי המקרא.

וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו בְּבִקְשׁוֹ לְאֹדְנֵי הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה בְּתוּלָה וְעַמֻּדָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי-לוֹ סִכָּנָת וְשִׁכְבָּה בְּחִיקָה וְחָם לְאֹדְנֵי הַמֶּלֶךְ

ב. כתבו את הפסוק בלשונכם: "עמדי האלף אמרו לו..."

7. מילה מנחה ומשמעותה

קראו שמואל ב י"ב:

א וַיְהִי לְתַשׁוּבַת הַשָּׁנָה לַעֲת צֹאת הַמְּלָאכִים וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת-יֹאָב וְאֶת-עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁחַתּוּ אֶת-בְּנֵי עִמּוֹן וַיִּצְרוּ עַל-רֵבָה וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם ב וַיְהִי לַעֲת הָעָרֵב וַיִּקָּם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכְּבוֹ וַיִּתְּהַלֵּךְ עַל-גַּג בַּיִת-הַמֶּלֶךְ וַיִּרְא אִשָּׁה רֹחֶצֶת מֵעַל הַגַּג וְהָאִשָּׁה

טובת מראה מאוד. ג. וישלח דוד וידרש לאשה ויאמר הלוא זאת בת-שבע בת-אליעם
אשת אוריה החתי. ד. וישלח דוד מלאכים ויקחה ותבוא אליו וישכב עמה והיא
מתקדשת מטמאתה ותשב אל-ביתה. ה. ותהר האשה ותשלח ותגד לדוד ותאמר הרה
אנכי. ו. וישלח דוד אל-יואב שלח אלי את-אוריה החתי וישלח יואב את-אוריה אל-

דוד .

א. מהי המילה המנחה בכתוב, המופיעה כמעט בכל פסוק? _____.

כמה פעמים מופיעה מילה זו? ____

ב. מה יכול ללמד השורש המנחה על התנהלותו של דוד כמלך?

8. הכרת חספוסים בכתוב:

ספר שמואל ב פרק א- הנער מספר לדוד על מות שאול בגלבע	ספר שמואל א פרק ל"א- סיפור מות שאול בהר הגלבע
<p>ו ויאמר הנער המגיד לו נקרא נקריתי בהר הגלבע והנה שאול נשען על-חניתו והנה הרקב ובעלי הפרשים הדבקהו. ז ויפן אחריו ויראני ויקרא אלי ואמר הנני. ח ויאמר לי מי-אתה ויאמר (ואמר) אליו עמלקי אנכי. ט ויאמר אלי עמד-נא עלי ומתתני כי אחזני השבץ כי-כל-עוד נפשי בי. י ואעמד עליו ואמתתהו כי ידעתי כי לא יחיה אחרי נפלו ואקח הנזר אשר על-ראשו ואצעדה אשר על-זרעו ואביאם אל-אדני הנח.</p>	<p>ד ויאמר שאול לנשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן-יבואו הערלים (הפלשתים) האלה ודקרני והתעללו-בי ולא אבה (רצה) נשא כליו כי נרא מאוד ויטח שאול את-החרב ויפל עליה. ה וירא נשא-כליו כי מת שאול ויפל גם-הוא על-חרבו וימת עמו</p>

א. מי הרג את שאול על פי כל אחד מהמקורות שלעיל (למעלה)?

ב. איזה מקור מציג את מות שאול כמות גיבורים? הסבירו

9. הבנת מסר עיקרי, הבנת הנקרא ואוצר מילים:

א.. קראו את הפסקה המתארת את יצירת האמנות של האמן גוסטב דורה. סמנו את המשפט העיקרי בפסקה:

מציורי התנ"ך של גוסטב דורה, צייר צרפתי בן המאה ה-19. הציור מתאר את המסופר בשמואל א' ל"א, מותו של שאול במלחמה עם הפלשתים. בחלק העליון של התמונה נראים הפלשתים הקרבים אל שאול. במרכז התמונה נראה שאול נופל על חרבו כדי למות לפני שיגיעו אליו הפלשתים. "ויקח שאול את החרב, ויפל עליה" (שמואל א' לא', ד')

(מתוך אתר [מקראנט](#))

ב. קראו את הפסקה הבאה.

האיור ממחיש את הבהלה בה מצוי צבאו של שאול, בהלה שניתן לראות גם בהבעות פניהם של הסוסים. הסוסים מצויים בתנועה, דבר המודגש גם על ידי התנועה של השיער. הבהלה מתוארת גם דרך תיאור דמויות הפלשתים. הפלשתים מאחור יוצרים גוש מאורגן, כיוון תנועתם ברור. לעומת זאת, בתיאור צבאו של שאול יש חוסר ארגון ודינאמיות שמתפרצת לכיוונים שונים. כל אלה יוצרים תנועה ודינאמיות וכן מראה של חוסר ארגון ופיזור. באופן זה, בולטת עוד יותר הבהלה של צבא שאול.

סמנו את הכותרת המתאימה ביותר לפסקה זו :

- בהלת הסוסים בצבאו של שאול המלך

- חוסר הארגון בצבאו של שאול המלך על פי האמן גוסטב דורה
- תיאור יצירתו של גוסטב דורה על מות שאול
- בהלת צבא שאול

10. כתיבת תשובה כהלכה

לפניכם שאלה מתוך מבחן לכיתה ט'. קראו את השאלה:

(שימו לב: אין צורך לענות על השאלה עצמה)

- קראו שמואל א ל"א. על מה מסופר בפסוקים אלו? כיצד מתאר האמן גוסטב דורה את הסיפור? האם יצירת האמן מבטאת לדעתך את הכתוב בסיפור?

א. שלושה תלמידים בנו שלושה "שלדים" שונים של תשובות לשאלה.

מי מהם יענה תשובה מלאה ונכונה על השאלה? סמנו את שם התלמיד.

(שימו לב: אין צורך לענות על השאלה עצמה)

נמרוד כתב:

הפסוקים מספרים על:

_____ גוסטב דורה הוא
_____ מה שכתוב בסיפור הוא
_____ יצירת האמן מבטאת את הכתוב בפסוקים מפני ש

לי כתבה:

הפסוקים מספרים על:

_____ ביצירתו של גוסטב דורה ניתן לראות כי

_____ יצירת האמן מבטאת את הכתוב בפסוקים מפני ש

ניתאי כתב:

הפסוקים מספרים על:

_____ ביצירתו של גוסטב דורה ניתן לראות כי

ב. הסבירו מדוע התלמיד שבו בחרתם כתב תשובה מלאה ונכונה ואילו שני התלמידים האחרים כתבו שלד מוטעה.

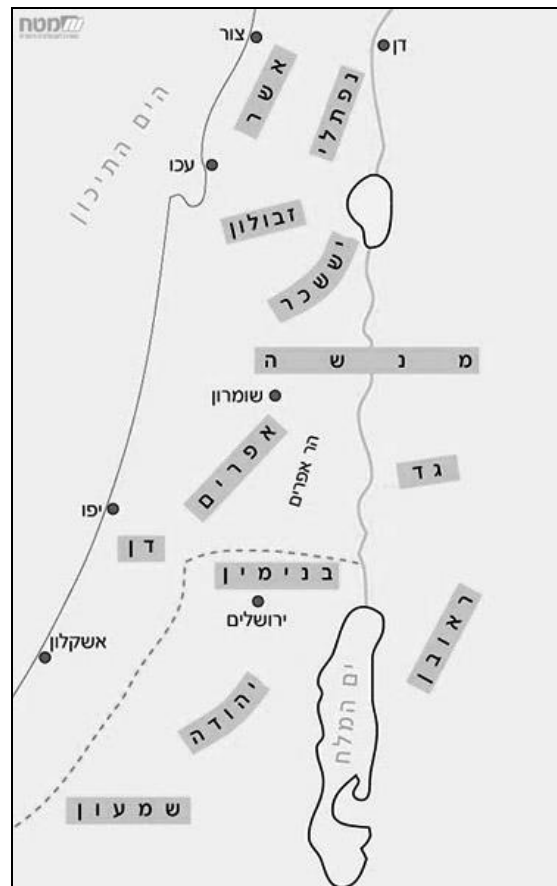

---

11. קריאת מפה:

לפניכם מפת המתארת את חלוקת שבטי ישראל לנחלות.

א. ירושלים היא עיר בממלכת יהודה.

- באיזה גבול של ממלכת יהודה שוכנת ירושלים? סמנו את התשובה הנכונה:

בגבול הצפוני, בגבול הדרומי, בגבול המזרחי, בגבול המערבי

- נחלת איזה שבט, חוץ משבט יהודה, שוכנת בסמוך לעיר ירושלים? _____

- מהו מיקומה של ירושלים בארץ ישראל? סמנו את התשובה הנכונה:

צפוני, מערבי, מרכזי, מזרחי, דרומי

ב. קראו שמואל ב ה', 5-7

- איזה עם שלט בירושלים לפני שדוד כבש אותה? _____
- מה היתה העיר שבה ישב דוד לפני שכבש את ירושלים? _____
- על פי תשובתיך בסעיף א' ועל פי המפה. האם תוכל לשער מדוע קבע דוד את מושבו דווקא בירושלים?
